

Projekt

Remembering Yesterday, Caring Today

Training (RYCTT) – 2012-2014

Hodnocení vlivu sociální intervence na kvalitu života seniorů závislých na péči druhé osoby

PhDr. Hana Janečková PhD.
ETF UK a 3. LF UK
2015

Cíl příspěvku

- 1) Popis sociální intervence - **program RYCT (Remembering Yesterday Caring Today – „Vzpomínejme, když pečujeme“)** - kreativní využití vzpomínek v práci s lidmi s demencí a jejich rodinami
- 2) Výsledky výzkumu realizovaném v průběhu výcviku reminiscenčních asistentů ve využití programu RYCT

Program Remembering Yesterday Caring Today (RYCT)

- vznikl v r. 1998 v Anglii (Pam Schweitzer a Evropská reminiscenční síť)
- reminiscenční práce s celými rodinami
- tvořivá činnost na bázi vzpomínek, rem. stimulů
- cílená podpora lidem s demencí
- konzultace s rodin s odborníky a sdílení zkušeností s péčí

Cíle projektu RYCTT

Vzpomínejme, když pečujeme

(trénink reminiscenčních asistentů v metodě RYCT)

- V rámci programu celoživotního vzdělávání Grundtvig 2012 - 2014
- **Seznámit rodiny pečující o člověka s demencí s reminiscencí** , přispět ke zlepšení kvality života seniorů s demencí i pečujících
- **Výcvik** reminiscenčních asistentů
- **Průběžné hodnocení** celé aktivity – akční výzkum

Prjekt RYCTT - vzpomínání s lidmi s demencí a jejich rodinami

- **2012 - 2014 „Vzpomínejme, když pečujeme“**
 1. cyklus - 5 rodin, 8 učňů, 3 učitelé, 2 umělci (+ 4 rodiny v Ostravě)
 2. cyklus - 9 rodin, 9 učňů, 3 učitelé, 2 umělci

(celkem **10 osob s demencí v různém stupni postižení, včetně hlubokého**)
2 x 10 setkání – VOŠ Jabok, Salmovská 9

- **výcvik reminiscenčních asistentů (2 skupiny)**

Vzpomínejme, když pečujeme (RYCTT) 2012 - 2014

- **Dohodnuté cíle a principy:**
 - Rovnost všech zúčastněných
 - Dostatečný prostor pro každého, aby mohl vyjádřit své potřeby
 - **Věnovat pozornost a nejvíce podpory lidem s demencí – přístup orientovaný na člověka**
 - Zapojit rodiny, aby všichni převzali svoji roli.
 - Dobře se na setkání připravit – scénář, pomůcky, oblečení, prostor

Vzpomínejme, když pečujeme (RYCT)

Obecné prvky kreativní práce se vzpomínkami:

- Scénář - čas, role, pohyb v prostoru
- Práce s prostorem – uspořádání stolů, židlí, výzdoba
- Stylizace oblečení – sport, výlet, svatba, tanec
- Reminiscenční pomůcky – staré předměty, fotografie vlastní + stažené z internetu
- Výtvarné pomůcky – papíry, fixy, lepidlo, nůžky, flipchart
- Písňe – k tématu, nakopírované texty
- Hudební ukázky, filmy – z internetu
- Občerstvení – často tematizované s participací rodin (obložené chlebičky, svačinky na cestu, školní svačina)
- Hygienické zázemí, bezbariérovost

Vzpomínejme, když pečujeme (RYCTT) 2012 - 2014

Dohodnutá témata:

- **Mé jméno, kdo jsem** (kresba – ruce)
- **Místo odkud pocházím** (kresba, květiny, práce s vlnou – volba barev, tvarů)
- **Škola** (dramatizace, zpěv, psaní)
- **Příroda, cestování, tramping** (dramatizace, hudba)

Vzpomínejme, když pečujeme (RYCTT) 2012 - 2014

Dohodnutá témata:

- **Kultura, hudba, divadlo** (pantomima, hudba, divadlo)
- **Vánoce** (rukodělné činnosti – hlína, vosk, perník, jídlo – hudba, zpěv)
- **Tanec** (hudba, tanec)
- **První lásky, svatba** (drama, zpěv, tanec)
- **Zimní radovánky** (rukodělné činnosti, drama)
- **Slavnost na rozloučenou** (drama, hudba, tanec, divadlo)

Hodnocení efektu sociální intervence - participativní akční výzkum

- Probíhal „za pochodu“ v podobě týmového hodnocení každého setkání
- Účastnili se ho všichni přítomní „učňové“, „učitelé“ i koordinátorka
- Zapojeny byly i rodiny (rozhovory, pozorování, hodnotící dotazník)
- Bariéra: čas

Výsledky – lidé s demencí

- Uvolnění ve svém chování a projevech
- Navazovali kontakty
- Smáli se
- Spolupracovali na zadaných úkolech
- Vyjadřovali své názory
- Hráli role
- Vzpomínali
- Na setkání se těšili, přicházeli do „své“ skupiny
- Našli zde opět své „kamarády“

Výsledky – pečující

- reminiscenční setkání pro ně i pro celou rodinu byla důležitá životní zkušenost
- vnímali své blízké **v jiném světle**, naučili se **dávat jim prostor** a těšit se z jejich úspěchů
- pomohla jim **dostat se z izolace zpět do normálního života**,
- pomohla jim **zbavit se strachu**, změnit ostych, nejistotu, obavy, ohledy - uvolnění, hrdost, naplnění
- **změnili své postoje k péči**, posunuli se od snahy obětavě pečovat a chránit - směrem **k aktivní podpoře**, hledání a objevování (zplnomocnění)

Výsledky

– reminiscenční asistenti ve výcviku

- Získali dovednosti v **komunikaci s lidmi s demencí**
- Naučili se **užívat reminiscenčních pomůcek**,
užívat jich v komunikaci s člověkem s demencí i s
rodinou
- Dokázali propojovat vzpomínky s **kreativní
tvorbou**, naučili se užívat prvky dramatu, hudby,
výtvarných činností
- Získali přirozenost v práci se skupinou
- Získali dovednost připravit reminiscenční program
a samostatně jej vést

Zdroje

- www.rememberingtogether.eu
- **Sborník z konference Stárnutí 2014** -
<http://www.konferencestarnuti.cz>
- **Časopis sociální služby** – 4 části (březen – červen 2015)

Děkuji všem účastníkům!

janeckova.hana@post.cz